

Kymenlaakson ja Lapinjärven

Jätehuoltomääräyksiin liittyvä Hyvä lukija -osuus

Sisällysluettelo

Hyvä lukija

Yleisiä ohjeita

Määräysten keskeiset muutokset

Lisätietoa jätehuoltoon säätelevästä lainsäädännöstä

Lisätietoa jätehuollosta asuinkuntasi alueella

Hyvä lukija

Kunnalliset yleiset jätehuoltomääräykset sitovat kaikkia kunnan asukkaita, yrityksiä ja yhteisöjä. Niiden tarkoitus on ohjata jätehuoltoa viihtyisän ja puhtaan asuin- ja työympäristön ylläpitämiseksi.

Jätehuoltomääräykset tarkentavat Jätelain määrittämiä yleisiä jätehuollon periaatteita ja antavat paikallisia ohjeita paikallisesta jätehuoltojärjestelmästä. Määräykset antaa kunta.

Nämä jätehuoltomääräykset on laadittu Kymenlaakson Jäte Oy:n osakaskuntien yhteisessä työryhmässä. Ensimmäistä kertaa Kymenlaakson ja Lapinjärven alueella jätehuoltomääräykset on saatettu yhdenmukaiseen asuun.

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.1.2011.

Yleisiä ohjeita

Jätteen synnyn ehkäisy

Jätelain alussa todetaan, että jokaisen on kaikessa toiminnassa huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Tämä periaate on velvoittava, ja koskee meitä kaikkia, olimmepa sitten kotona, työssä tai harrastuksissa. Tavoitteena on estää jätettä syntymästä. Tämä peruseriaate on tärkeä tietää ja pitää mielessä. Jätteen synnyn ehkäisy on kaikkien suomalaisten, ei vain jätehuoltoalan vastuulla.

Näissä jätehuoltomääräyksissä määrätään kuitenkin siitä, miten syntyneen jätteen kanssa tulee toimia.

Paljonko minun tarvitsee lajitella?

Jätehuoltomääräykset ovat nimensä mukaan määräyksiä, ja siis velvoittavia. Jätehuoltomääräyksissä kerrotaan, mitä vähintään tulee tehdä. Asukkaat ja muut toimijat saavat kierrättää ja lajitella tarkemminkin. Erityisesti kouluissa ja päiväkodeissa, ja muissa kasvatusta tekevissä kohteissa olisi suositeltavaa tehdä enemmän. Oikean mallin näyttäminen on kasvattavampaa kuin pelkkä puhe.

Rivi- ja kerrostalot kuuluvat biojätekeräyksen piiriin. Omakoti- ja paritaloilla tai vapaa-ajankiinteistöillä ei biojätteen keräysvelvollisuutta ole, mutta omakoti- tai paritalot voivat kuitenkin halutessaan liittyä biojätekeräykseen, mikäli kiinteistö sijaitsee biojätekeräyksen alueella. Ellei biojätettä kerätä erikseen tai kompostoida, tulee biojäte laittaa loppujätteeseen. Pienikiinteistöille suositellaan omatoimista kompostointia.

Kymenlaaksolaisissa kotitalouksissa syntyvä loppujäte (kaatopaikkajäte) on toimitettu loppuvuodesta 2008 lähtien polttoaineeksi Hyötyvoimalaan Kotkan Korkeakoskelle. Tästä johtuen on entistä tärkeämpää, että vaaralliset jätteet, sähkö- ja elektroniikkaromu sekä materiaalina hyödynnettävät jätteet kuten lasi ja metalli lajitellaan erikseen ja toimitetaan niille järjestettyihin keräyksiin. Myös muut palamattomat ainekset, esimerkiksi kiviaineksiset rakennusjätteet (tiili, betoni, kipsilevy), keraamiset laatat ja kylpyhuoneenkalusteet tulee toimittaa jäteasemalle tai muuhun hyötykäyttöön.

Tuottajanvastuu

Tuottajanvastuu tarkoittaa, että tuotteen valmistajalla ja maahantuojalla on velvollisuus järjestää markkinoille toimittamansa, sittemmin käytöstä poistetun tuotteen ja siitä syntyvän jätteen keräys, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto, sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista.

Tuottajanvastuun alaisista jätteistä ei määrätä jätehuoltomääräyksissä, poikkeuksena ovat osittaisen tuottajanvastuun alaiset pakkausjätteet.

Tuottajanvastuuperiaate on hiljalleen laajentunut koskemaan yhä uusia jätelaatuja. Uusimpana tuottajanvastuu tuli voimaan syksyllä 2008 akuille ja paristoille. Muita tuottajanvastuuperiaatteella hoidettavia jätteitä ovat sähkö- ja elektroniikkaromu, keräyspaperi, romuautot ja autonrenkaat.

Tuottajanvastuusäännökset löytyvät Jätelaista.

Keräysvälineiden värit ja merkitsemien

Keräysvälineiden ohjeelliset värit eri jätelajeille ovat seuraavat:

harmaa	loppujäte, kaatopaikkajäte
vihreä	paperi
vihreä	ruskea pahvi
ruskea	biojäte
sininen	keräyskartonki
valkoinen	lasi
musta/harmaa	metalli
keltainen	tekstiili
oranssi	energiajäte
punainen	ongelmajäte

Keräysvälineessä on hyvä olla keräyksestä vastaavan yrityksen tai yhteisön yhteystiedot.

Ulkona olevien kiinteistön jäteastioiden suojaaminen

Kiinteistöllä, jolla on enemmän kuin yksi jätteenkeräysväline, voidaan ulkotiloissa sijaitsevat keräysvälineet tarvittaessa suojata näköesteellä kuten katoksella, aitauksella tai istutuksilla. Jätekatokset eivät ole kuitenkaan pakollisia, vaan asukkaat voivat toimia oman näkemyksensä mukaan.

Jätetilojen suunnittelu ja jäteastioiden paloturvallinen sijoittaminen

Jäteaitauksia, -katoksia ja -huoneita tontille sijoitettaessa tulee ottaa huomioon jäteautojen tarvitsema esteetön tila. Lisäksi suunnittelussa ja rakentamisessa on otettava huomioon kunnan rakentamismääräykset, rakentamismääräyskokoelma D2 sekä paloturvallisuusnäkökohdat. Neuvoja saa kunnan rakennusvalvonnasta sekä palotarkastajalta.

Jäteastioiden sijoittamisessa on otettava huomioon paloturvallisuusnäkökohdat. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö suosittelee yksittäisten alle 660 litran jäteastioiden vaakasuuntaiseksi turvaetäisyydeksi rakennuksen räystääslinjasta 4m, useamman astian rivistöjen turvaetäisyydeksi 6m, ja jätekatosten sekä avolavojen turvaetäisyydeksi 8m. Tarvittaessa pelastusviranomaisen ohjaa jäteastioiden sijoittamista.

Määräysten keskeiset muutokset

Loppujäte

Näissä jätehuoltomääräyksissä eräs keskeinen jätehuollon nimike muuttuu: kotitalouksien kaatopaikkajäte saa uuden nimen loppujäte. Kaatopaikkajäte-nimikkeen käyttö kotitalouksien jätteen osalta ei ole enää perusteltua, sillä kotitalouksien jätepusit eivät enää päädy kaatopaikalle vaan polttolaitokseen energiantuotantoon.

Loppujäte -sana kuvastaa sitä, että Hyötyvoimalaan toimitetaan polttoaineeksi se jäte, joka jää jäljelle, kun asukas on ensin lajitellut ongelma- ja hyötyjätteet pois. Jäljelle jäävä jäte sopii energiantuotantoon. Se sisältää muun muassa kotitalouksien muovipakkaukset, joille ei muuta hyödyntämistapaa ole tarjolla.

Kaatopaikkanimike jää vielä käyttöön tarkoittamaan sellaista jätettä, jota ei pystytä hyödyntämään vaan joka sijoitetaan kaatopaikalle.

Vaarallinen jäte

Myös toinen, jo vakiintunut jätenimike muuttuu Jätelain uudistuksen yhteydessä: ongelmajätettä aletaan kutsua vaaralliseksi jätteeksi. Jätelakiehdotuksessa ongelmajätteen määritelmä on poistettu, ja tilalle on otettu vaarallinen jäte. Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava ominaisuus (vaaraominaisuus).

Kiinteistökohtainen keräyskartongin ja metallin keräys

Pakkaukset kuuluvat ainakin vielä tällä hetkellä niin sanotun osittaisen tuottajanvastuun alaisuuteen, ja niistä voidaan määrätä jätehuoltomääräyksissä. Keräyskartonki on pääosin kuitupakkausjätettä, ja siitä määrätään näissä jätehuoltomääräyksissä. Keräyskartonkia koskeva erilliskeräysvelvollisuus on uusi asia Kotkan, Haminan, Virolahden, Miehikkälän, Pyhtään ja Lapinjärven alueella. Lajitteluvollisuus koskee asuinkiinteistöjä, joissa on vähintään 10 asuntoa.

Metallin erilliskeräysvelvollisuus vähintään 10 asunnon kiinteistöillä on uusi asia koko Kymenlaaksossa. Kotitalouksien metalli kostuu suurelta osalta erilaisista metallipakkauksista. Keräämällä ne isommilla asuinkiinteistöillä erilleen, saadaan Hyötyvoimalaan menevän jätteen sekä syntyvän pohjakuonan laatua parannettua ja jätehuollon koko hyödyntämisketjua edelleen tehostettua.

Kiinteistökohtainen metallin keräys tulee aloittaa 1.6.2011 mennessä, ja kiinteistökohtainen keräyskartongin keräys alueilla, joilla sitä ei vielä ole 1.6.2011 mennessä. Katso jätehuoltomääräykset 2§.

Talviaikainen pidennetty tyhjennysväli yhden tai kahden henkilön talouksille

Kouvolan seudulta kertyneiden kokemusten mukaan pientalossa asuvan yhden tai kahden henkilön talouden tuottama jätemäärä voi olla niin vähäinen, että tällaisen kotitalouden jäteastian tyhjennysväli voidaan tarvittaessa pidentää talvikaudella (1.10.–30.4.) neljään viikkoon, vaikka biojätettä ei kompostoida. Koska talvikaudella on viileämpää, ei tällaisesta jäteastian tyhjennysvälin pidentämisestä ole todettu aiheutuvan haju- tai muuta haittaa ympäristölle. Myös biojättemäärä voi olla liian vähäinen kompostoitavaksi. Mahdollisen haitan ilmentyessä voi ympäristönsuojeluviranomainen määrätä astian tyhjennettäväksi tiheämmin. Katso jätehuoltomääräykset 11§.

Vapaa-ajankiinteistöjen jäteastian tyhjennykset

Vain kesäaikana käytössä olevalta ja kiinteistökohtaista jäteastiaa tai ns. kimppajäteastiaa käyttävältä vapaa-ajankiinteistöltä edellytetään, että se on liittynyt säännölliseen jätteenkuljetukseen vähintään 5 kuukaudeksi (kesäkausi 1.5.–30.9.). Jos biojäte kompostoidaan kiinteistöllä, tulee jäteastia tyhjentää vähintään 2 kertaa kesäkaudella. Katso jätehuoltomääräykset 11§.

Jos kiinteistö on käytössä ympäri vuoden, tulee jäteastian tyhjennyksetkin järjestää ympärivuotisesti.

Siellä missä aluekeräysjärjestelmä on käytössä, järjestelmään liitytään koko vuodeksi, riippumatta kiinteistön käyttöajasta.

Jätetilojen lukitseminen

Kymenlaakson alueella ei ole toistaiseksi ollut kunnallisen jätehuollon luomaa yhtenäistä ja vakiintunutta käytäntöä siitä, miten jätetilojen lukituksen ja mahdollisten puomien kanssa menetellään, ja tästä on aiheutunut astioiden tyhjennyksiin liittyviä ongelmia. Määräykset lukkojen sarjoittamisesta on lisätty näihin jätehuoltomääräyksiin 15§.

Uusilla kiinteistöillä tulee lukitus tehdä määräysten voimaantulosta lähtien näiden määräysten mukaisesti. Muiden kiinteistöjen tulee huomioida että määräaika umpeutuu 31.12.2013.

Jätteiden kuormaaminen

Aikaa, jolloin jäteastioiden tyhjennys asuinkiinteistöillä on sallittu, muutettiin alkavaksi arkisin klo 6.00 aamulla. Syynä muutokseen on jätteenkuljetusmatka ja sen huomioiminen. Katso jätehuoltomääräykset 22§.

Lumesta, ylijäämämaasta tai kannoista ei määrätä

Lumesta, ylijäämämaasta ja kannoista ei määrätä jätehuoltomääräyksissä. Palvellakseen asukkaitaan kunnat pyrkivät kuitenkin järjestämään lumelle ja ylijäämämaille sijoituspaikan. Sijoituspaikoista kannattaa kysyä neuvoa suoraan kunnasta.

Lisätietoa jätehuoltoa säätelevästä lainsäädännöstä

Suomen lainsäädäntö löytyy sähköisessä muodossa Finlex-palvelusta www.finlex.fi.

Alla luettelo keskeisimmistä jätehuoltoja ja jätehuoltomääräysten alaa koskevista laeista, asetuksista ja valtioneuvoston päätöksistä:

- Jätelaki 1072/1993
 - Jätelakia uudistetaan parhaillaan. Uudistetun jätelain voimaantuloajankohtaa ei tässä vaiheessa varmuudella tiedetä.
- Jäteasetus 1390/1993
- Tuottajanvastuusta säädetään Jätelain 3a luvussa
- Jätteen sijoittamista kaatopaikalle säätelee mm. Valtioneuvoston päätös kaatopaikoista 861/1997.
- Terveysturvallisuuslaki ja -asetus 763/1994 ja 1280/1994.
- Jätekatosten ja -aitausten rakentamista säätelee kunnan rakennusjärjestys sekä Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999.
- Sivutuoteasetuksessa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveysturvallisuudesta, (EY) N:o 1774/2002) säädetään eläimistä saatavien sivutuotteiden keräämisestä, kuljetuksesta, varastoinnista, esikäsittelystä, käsittelystä, käytöstä, hävittämisestä, markkinoille saattamisesta, tuonnista, viennistä ja kauttakuljetuksesta.
- Eläinten hautaamista säätelee muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o EY 1774/2002 (sivutuoteasetus), MMa 1374/2004 ja MMa194/2004 ja MMa 330/2006.
- Avopolttoa säätelee Pelastuslaki 468/2003 24§.
- Rakennustoiminnan tuotanto- ja purkujätteiden käsittelyä säätelee Valtioneuvoston päätös rakennusjätteistä 295/1997.
- Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa 591/2006 ja 403/2009.
- Laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008.
- Pilaantuneen maan puhdistamista säätelee muun muassa Ympäristönsuojelulaki 86/2000 § 75–80.

Lisätietoa jätehuollosta asuinkuntasi alueella

- Asuinkuntasi jätehuoltoviranomaiselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta
- Kymenlaakson Jäte Oy:ltä